

versului (limitat, din păcate, la o biată peșteră și la o călătorie greoaie, infundată pe un riu-let), Lilly Krauss, veterana și entuziasta animatoare a secției germane a Teatrului de păpuși din Sibiu, a realizat un spectacol tradițional, onest și util. În aceleași coordonate se poate înscrie și reprezentarea secției române de la același teatru, cu *Pui de dorobanț* de Toma Bolean, regizată de Petre Suci. Aici am văzut, pe un text mediocru, cu serioase carențe de concepție, o foarte frumoasă și expresivă interpretare a eroului : Ilieș (Lăcrimioara Sevestrian-voce, Maria Strelciuc-minuire).

Dacă ar fi manifestat o mai mare grijă față de acuratețea limbajului, neglijent și adesea vulgar, încărcat cu termeni argotici, al piesei *Cele trei domnițe* de Dumitru Văcariu și dacă ar fi lucrat mai atent cu autorul, pentru a conferi celor trei flăcăi — porniți să elibereze, din domnia întunericului, pe cele trei fiice de împărat — un profil mai veridic, colectivul din Botoșani ar fi reușit, probabil, să ridice, în ansamblu, nivelul reprezentației, în care am văzut, totuși, și câteva momente reușite.

★

Multe legende, multe povești, multe prelucrări și dramatizări cu caracter istoric, toate, neîndoielnic, necesare și instructive. Dar unde e piesa de actualitate? Unde sînt preocupările de zi cu zi ale copiilor, micile sau marile probleme ridicate de școală, de familie, de societate? Cu o singură și firavă floare pe care a cuprins-o repertoriul finalei, primăvara teatrului nostru de păpuși e, din acest unghi de vedere, cam îndepărtată... Etapa finală a Festivalului a evidențiat necesitatea stringentă a colaborării dintre teatre și autori, dintre aceștia și forurile de îndrumare, uniunile de creație, pentru realizarea unui fond mai substanțial de dramaturgie contemporană destinată teatrului de păpuși. Competiția ar fi fost, fără îndoială, mai împlinită, dacă am fi întâlnit și texte cu teme de actualitate, realizate pe măsura stadiului actual al dezvoltării artei spectacolului. Înalta măiestrie a păpușarilor, propunerile originale și îndrăznețe din domeniul regiei și, îndeosebi, al scenografiei, al mînuirii, reclamei, cu prioritate, în scopul asigurării unei dezvoltări armonioase a mișcării noastre păpușărești profesionale, rezolvarea acestei probleme. Fie ca viitoarea ediție a Festivalului să ne aducă și bucuria unei asemenea împliniri!

## Păpușarii amatori

■ MIHAI  
CRIȘAN

### Forme accesibile și convingătoare

Au ajuns în finala Festivalului douăsprezece echipe de păpușari amatori și un recital de marionete. Preocuparea pentru un repertoriu major este prezentă și aici, fie prin adaptarea clasicii literaturii noastre pentru scena mică, fie prin încercări de a înfățișa, în forme sugestive, originale, momente importante din istoria patriei sau din viața copiilor de azi. În prima categorie, un loc important îl ocupă povestirile lui Ion Creangă, *Prostia omenească* și *Dănilă Prepeleac*, apoi marele culegător al folclorului secuiesc Benedek Elek, cu povestirea satirică *Pisica e de vină*, precum și basmul popular *Aude, vede, ușurelul vîntului și greul pămîntului*, cules și adaptat de Dorina Bădescu. Din cea de-a doua categorie, amintim evocarea eroului legendar *Pintea Viteazul*, apoi piesa *Bondarii* de Elena Bardă, încercare de a evoca momente ale răscoalei de la 1907, *Poveste despre pămîntul țării* de Mircea Vaida, avînd ca temă războiul pentru cucerirea independenței de stat a țării noastre, dar, mai ales, piesele ce poartă iscălitura unor verificate scriitori contemporani, care s-au apropiat cu respect și dragoste de acest gen plin de farmec și de gingășie: Alecu Popovici, cu piesa *La grădina zoologică*, și Viorica Huber-Rogoz, cu piesele *Pe cai, pe cai, pe cai* și *Porumbița albă*.

Realizatorii spectacolelor au încercat o serie de soluții tehnice moderne și sugestive, menite să transmită mesajul textelor respective cu mai multă claritate, în forme accesibile și convingătoare. Astfel, formația de păpușari ce aparține Școlii populare de artă din Constanța (cu *Prostia omenească* de Ion Creangă) a adus un grup de actori totali, care cîntă, dansează, mînuiesc păpuși sau interpretează scene din spectacol, cu măști populare. Plină de dinamism, condusă într-un ritm îndrăcit, reprezentația s-a dovedit cea mai încheagată dintre toate cele prezente în finală, obținînd lausii Festivalului. Este, deopotrivă, meritul entuziaștilor interpreți (printre care, zidari, mecanici, sanitari, învățătoare și educatoare etc.), precum și al instructorului Vasile Hariton.

Concepînd decorul și păpușile în forme deosebit de sugestive, realizate din coșuri de

nuiile impletite, păpușarii de la Casa de cultură din Cămpina (cu *Pe cai, pe cai, pe cai* de Viorica Huber-Rogoz) au „deconspirat” modalitatea mînuirii păpușilor, fără a stirbi farmecul atmosferei de basm. Instructoarea Cristina Popovici a imprimat spectacolului ritm și cursivitate, legînd scenele prin cîntece inspirate, tinerești.

O explozie de culoare și forme, prin elemente de autentic folclor, ne-au prezentat păpușarii de la cooperativele „Deservirea” și „Mara” din Sighetul Marmației (cu *Pintea Viteazul*, baladă adaptată de Ion Berciu), în care om și păpușă se contopeau într-un tot unitar. Instructorii Alexandru Bilinschi și Ion Berciu au avut buna inspirație de a aduce comentariul muzical „pe viu”, cu o orchestră populară, aducînd reprezentației un plus de autenticitate.

Formația de păpușari de la Căminul cultural din comuna Dumbrava, județul Timiș (care a prezentat, în limba maghiară, piesa *Pișca e de vină*, prelucrare de Mohoray Lorand după o poveste de Benedek Elek), a apelat la o altă soluție tehnică, ce servește bine textul: păpuși de mari dimensiuni, fixate pe capul mînuitorilor, mîinile acestora devenind mîinile vii ale păpușii. Este meri-

tul soților Tereza și Ioan Nagy, instructorii formației, pasionați ai genului, care au, de mulți ani, o activitate meritorie și permanentă.

Tot o formație de tradiție este și cea a Sindicatului Învățămînt din Pitești (cu *Aude, vede, ușurelul vîntului și greul pămîntului* de Dorina Bădescu), cu un spectacol îngrijit, mînuit cu minuție, în care gestul, oricît de mic, este semnificativ, plin de încărcătură dramatică. Finețea și cursivitatea reprezentației se datorează, în primul rînd, instructoarei Silvia Constantinescu.

S-au remarcat o serie de interpreți individuali, printre care soldatul T. R. Paul Ionescu, cu recitalul său de marionete, precum și cei de la Școala populară de artă din Botoșani (*La grădina zoologică* de Alăcu Popovici), de la Casa de cultură din Mediaș (*Dănilă Prepeleac*, după Ion Creangă), de la Școala populară de artă din Tîrgoviște (*Comoara* de Dumitru Văcariu).

A fost o reușită a mișcării păpușărești de amatori din țara noastră, foarte variată în modalități de expresie artistică, bogată în spectacole atractive, în care pasiunea și talentul s-au remarcat cu prisosință.

## Pe urmele laureaților

### Teatrul nescris din Măru

Fără să fi fost printre formațiile teatrale codăse ale județului Caraș-Severin, formația teatrală din Măru, sat aparținînd comunei Zăvoai, nu se remarcase totuși prin spectacole de o factură artistică deosebită, care să le impună atenției generale. Numai că artiștii amatori din Măru auziseră de teatrul nescris, de performanțele artistice ale unor formații de acest gen, cea din comuna Șanț a județului Bistrița-Năsăud, de pildă, ajungînd să fie cunoscută și recunoscută nu numai în țară, ci și peste hotare. Iar cei din Măru mai erau și păstrătorii unor datini și obiceiuri tradiționale, menite să asigure perpetuarea calităților morale pentru care era recunoscut satul lor: hărnicia, cîntea, respectul față de muncă, față de oameni.

Pornind de la datinile cu orașii care se practicau aici

din timpuri străvechi, de la obiceiurile lor specifice, unul dintre ele fiind și „Marțea vaselor”, artiștii amatori din Măru s-au hotărît să facă și ei un teatru nescris, în care să aducă pe scenă aceste datini și obiceiuri, valorificînd totodată comorile graiului și costumului popular.

S-a găsit și un adevărat animator de teatru, Nicu Simion, care a dat „tonul” viitorului spectacol, venind să joace pe scena căminului cultural cu întreaga familie.

Soția sa, nana Simion, joacă în „piesa” imaginată de ei rolul soacrei, alt rol e deținut de nora sa și așa mai departe, pînă la cel mai tînăr membru al familiei, nepotul lui Nicu Simion, Ioșim, de numai un an și jumătate.

Cei care dorm mult, uitînd că „cine se scoală de dimineață departe ajunge”, riscă să fie luați „cu ursul”, în vâ-

zul întregului sat, mai ales într-o zi ca Marțea vaselor, cînd totul trebuie să fie primenit, iar casa să strălucească de ordine și curățenie. Colectivitatea sancționează lenea și nepăsarea, e interesată în păstrarea bunului ei renume, de oameni harnici, iar copiii trebuie la rîndul lor învățați de mici cu respectul față de muncă, propriu întregului sat.

Dincolo de aceste cuvinte care s-ar putea spune despre conținutul educativ al spectacolului de teatru nescris din Măru, care a obținut Premiul II în finala Festivalului național „Cîntarea României”, trebuie să subliniem valoarea deosebită a realizării sale artistice, impresionante fiind spontaneitatea replicii improvizate, autenticitatea și naturalețea interpretării.

Exemplul formației de teatru nescris din comuna Șanț a dat roade bune. Nu ne îndoiim că și cel al formației din Măru își va vădi influența pozitivă în celelalte ediții ale Festivalului național „Cîntarea României”.

Victor Parhon